

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Донецький національний університет економіки і торгівлі
імені Михайла Туган-Барановського

Кафедра підприємництва і торгівлі

Н.В. ЛОХМАН

СТРАТЕГІЯ ПІДПРИЄМСТВА

Методичні рекомендації
до виконання курсової роботи

Кривий Ріг
2016

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Донецький національний університет економіки і торгівлі
імені Михайла Туган-Барановського

Кафедра підприємництва і торгівлі

Н.В. ЛОХМАН

СТРАТЕГІЯ ПІДПРИЄМСТВА

**Методичні рекомендації
до виконання курсової роботи**

Затверджено на засіданні
кафедри економіки підприємства
Протокол № 2
від 12 вересня 2016 р.
Схвалено навчально-методичною
радою ДонНУЕТ
Протокол № 1
від 29 вересня 2016 р.

**Кривий Ріг
2016**

Рецензенти:

С.В. Волошина – канд. екон. наук доцент

Ю.Г. Бочарова – канд. екон. наук доцент

Лохман Н.В.

Л 81 Методичні рекомендації до виконання курсової роботи з дисципліни Стратегія підприємства : для студентів ступеня «бакалавр» / Н.В. Лохман ; Донец. нац. ун-т економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського, каф. підпр. і торгівлі. – Кривий Ріг : ДонНУЕТ, 2016. – 32 с.

В методичних рекомендаціях до виконання курсової роботи з дисципліни «Стратегія підприємства» визначено ціль, задачі, загальні вимоги до виконання та оформлення курсової роботи. Рекомендовано для студентів всіх форм навчання.

© Н.В. Лохман, 2016

© Донецький національний
університет економіки і торгівлі
імені Михайла Туган-Барановського, 2016

ЗМІСТ

Передмова	5
1. Загальні рекомендації щодо виконання курсової роботи	6
2. Тематика курсових робіт	6
3. Структура і зміст курсової роботи	6
4. Оформлення курсової роботи	12
5. Критерії оцінювання курсової роботи	14
6. Рекомендована література	17
Додатки	20

ПЕРЕДМОВА

Значення стратегії, що дозволяє підприємству виживати в конкурентній боротьбі в довгостроковій перспективі, різко зросла в останні десятиліття. Прискорення змін в навколишньому середовищі, поява нових запитів і зміна позиції споживача, поява нових можливостей для бізнесу, розвиток інформаційних мереж, широка доступність сучасних технологій, зміна ролі людських ресурсів, і інші причини привели до зростання значення вироблення стратегії розвитку організації.

Слово «стратегія» грецького походження і означає «мистецтво розгортання військ у бою» або «мистецтво генерала». Цей військовий термін широко увійшов в ужиток фахівців, економічну теорію і практику. В економіці стратегія розглядається як довгостроковий якісно визначений напрямок розвитку підприємства, що стосується сфери, засобів і форми її діяльності, системи взаємин усередині підприємства, а також позиції підприємства до навколишнього середовища, що приводить підприємство до її цілей. Стратегія являє собою набір правил, якими керується підприємство при прийнятті управлінських рішень, щоб забезпечити здійснення місії і досягнення господарських цілей організації.

Єдиної стратегії для всіх підприємств не існує. Кожне підприємство унікальна в своєму роді, тому і процес вироблення стратегії для кожного підприємства свій, тому що залежить від позиції підприємства на ринку, динаміки його розвитку, його потенціалу, поведінки конкурентів, характеристик виробленого ним товару або послуг, що надаються, стану економіки, культурного середовища тощо.

Суть формування стратегії полягає в тому, що на підприємстві, існує чітко організоване комплексне стратегічне планування, щоб забезпечити вироблення довгострокової стратегії для досягнення цілей підприємства і створення управлінських механізмів реалізації цієї стратегії через систему планів. Ураховуючи це, важливою складовою вивчення дисципліни «Стратегія підприємства» є курсова робота.

Виконання курсової роботи націлено на систематизацію, закріплення, поглиблення та розширення теоретичних знань, здобутих студентами з дисципліни «Стратегія підприємства». Курсова робота є важливим видом самостійної роботи та дозволяє отримати навички вирішення конкретних задач формування та реалізації стратегії підприємства в сучасних умовах.

Методичні рекомендації покликані допомогти студентам в виконанні та оформленні курсової роботи.

1. ЗАГАЛЬНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ВИКОНАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Процес виконання курсової роботи складається з декількох етапів:

1. Вибір теми курсової роботи, визначення її структури та об'єкту дослідження.
2. Робота зі спеціальною економічною та управлінською літературою, нормативними актами за обраною темою.
3. Збір та аналіз статистичної та аналітичної інформації.
4. Оформлення курсової роботи.
5. Захист курсової роботи на кафедрі.

Кожний вид роботи має часові межі згідно з індивідуальним графіком (додаток А), що надається кожному студенту та потребує узгодження з керівником курсової роботи. Невиконання графіку може спричинити зниження оцінки за курсову роботу.

Загальні вимоги до курсової роботи:

- актуальність;
- високий теоретичний рівень роботи;
- економічна обґрунтованість;
- логічність побудови, доказовість аргументації, повнота і точність формулювань;
- використання реальних даних;
- точність, грамотність оформлення текстової та графічної частини роботи;
- практична значущість результатів, обґрунтованість висновків та пропозицій.

2. ТЕМАТИКА КУРСОВИХ РОБІТ

Курсові роботи розробляються згідно напряму дослідження і повинні мати проблемний характер. Рекомендований перелік тем наданий в додатку Б. В якості суб'єкта дослідження може бути підприємство з будь-якої галузі економіки. Вибір підприємства узгоджується з керівником курсової роботи.

3. СТРУКТУРА І ЗМІСТ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Курсова робота повинна відповідати певним вимогам та стилю викладу матеріалу. Формулювання назви теми, розділів та підрозділів має бути чітким, лаконічним і в той же час повно відображати сутність та зміст питань, що розглядаються в курсовій роботі.

Матеріал необхідно викладати грамотно, простим науковим стилем, він не повинен містити повторів та не бути перевантаженим цитатами. Не допускається просте переписування літературних джерел, їх цитування без посилання.

В тексті не повинно бути виразів типу: “я вважаю”, “мені здається”, “у нас прийнято” тощо. Замість них рекомендуються вирази: “на думку автора”, “вважається доцільним”, “як свідчить проведений аналіз” тощо.

Структура курсової роботи - це послідовність розташування її основних частин, до яких відносять основний текст (тобто розділи і підрозділи), а також частини її довідково-супровідного апарату.

Основними елементами композиційної структури курсової роботи є:

1. Титульний лист.
2. Реферат.
3. Зміст.
4. Вступ.
5. Розділи основної частини.
6. Висновки та рекомендації.
7. Список використаної літератури.
8. Додатки.

Титульний лист є першою сторінкою курсової роботи і виступає основним джерелом бібліографічної інформації, яка необхідна для обробки та ідентифікації документів. Приклад оформлення титульного листа наведено в додатку В.

Реферат призначений для ознайомлення з курсовою роботою і містить коротку інформацію, яка розкриває сутність і зміст роботи. Приклад оформлення реферату наведений у додатку Г.

Зміст подають на початку роботи з найменуваннями та номерами початкових сторінок усіх розділів і підрозділів, зокрема вступу, висновків до розділів, загальних висновків, додатків, списку використаної літератури та ін. Приклад оформлення змісту подано у додатку Д.

Вступ до курсової роботи з'ясовує актуальність обраної теми, містить в собі стислу інформацію щодо розгляду окремих питань теми курсової роботи українськими та зарубіжними дослідниками. У вступі відображається зв'язок роботи з науковими програмами, темами, планами кафедри економіки підприємства, надаються мета та завдання курсової роботи, визначається об'єкт та предмет курсової роботи, методи, які використовувалися при написанні роботи.

Актуальність курсової роботи представляє собою обґрунтування обраної теми дослідження, в якому студент повинен продемонструвати сутність проблемної ситуації та необхідність її вирішення. Актуальність роботи висвітлюється стисло – у межах однієї сторінки.

Для повідомлення про стан розробки обраної теми курсової роботи, складається *короткий огляд літератури*, який має привести до висновку, що саме дана тема ще не розкрита (чи розкрита лише частково, не в тому аспекті) і тому існує нагальна потреба в її подальшій розробці.

Огляд літератури за темою покликаний показати ґрунтовне ознайомлення студента зі спеціальною літературою, його уміння систематизувати літературні джерела, критично їх розглядати, виділяти головне.

Рекомендується проаналізувати дослідження науковців університету з даної тематики.

Від визначення наукової проблеми і доказу того, що певна частина зазначеної проблеми, яка є темою курсової роботи, ще не одержала достатнього рівня розробки та висвітлення в спеціалізованій літературі, формулюється *мета дослідження*.

Мета дослідження розкривається в конкретних завданнях дослідження, які формулюються у формі переліку (вивчити, описати, встановити, виявити, обґрунтувати і т.п.).

Обов'язковим елементом вступу є визначення *об'єкта і предмета дослідження*.

Об'єкт дослідження – це обраний для вивчення процес чи явище, що породжують проблемну ситуацію.

Предмет дослідження – це те, що знаходиться в межах об'єкта.

Обов'язковим елементом вступу до курсової роботи є перелік *методів дослідження*, що виконують роль інструментів і є необхідною умовою досягнення поставленої в роботі мети, а також *характеристика інформаційної бази дослідження*, яка визначає теоретико-методичні основи дослідження.

Вирішення поставлених у курсовій роботі завдань необхідно здійснювати за допомогою наступних методів:

- *загальнонаукові методи*: аналогія, системний аналіз, формалізація;
- *методи економіко-статистичного аналізу*: табличний (для представлення розрахунків і конкретних результатів дослідження), графічний, порівняння, групування;

- *маркетингові методи*: матричний метод; спостереження, опитування;

- *методи експертної діагностики*;

- *методи економічного прогнозування*;

- *специфічні методи дослідження та стратегічного аналізу об'єкта*;

- *моделювання* та ін.

Наприкінці вступної частини необхідно розкрити структуру курсової роботи, тобто надати перелік її структурних елементів і обґрунтувати послідовність їхнього розташування.

Розділи основної частини. У розділах основної частини курсової роботи докладно викладається методика і техніка дослідження та узагальнюються результати. Усі матеріали, що не є принципово важливими, виносяться в додатки.

Зміст розділів основної частини має точно відповідати темі курсової роботи і цілком її розкривати. Розділи курсової роботи повинні показати уміння студента стисло, логічно та аргументовано викладати матеріал, виклад і оформлення якого повинні відповідати вимогам до друкованих робіт.

◆ ***Перший розділ***, обсяг якого має становити не більше 15-20 сторінок, носить **теоретичний характер**, в якому на основі вивчення робіт вітчизняних і зарубіжних авторів розглядаються **загальні теоретичні і методичні положення стратегії підприємства** (наприклад, сутність методологічних і методичних підходів до стратегічного управління підприємствами в сучасних умовах, сутність і класифікація стратегій, моделі стратегічного управління і т. п.) та висвітлюється **сутність досліджуваної теми окремої курсової роботи**: розглядаються різні методики, методи і підходи до вирішення поставлених завдань, дається їх оцінка, обґрунтовуються і висловлюються власні позиції студента.

◆ У другому розділі, 15-20 сторінок, необхідно скласти **стратегічний портрет підприємства - об'єкту дослідження**. Його основним завданням є обґрунтування актуальності вибраної теми стратегічного дослідження для даного підприємства.

Треба дати опис фактичного стану підприємства на момент початку дослідження з погляду стратегічного управління. У роботі слід вказати повне і коротке найменування підприємства – об'єкту дослідження; його юридичний статус, дату створення і місце розташування.

Також необхідно:

- вказати кількість і дати стислу характеристику стратегічних бізнес-одиниць (СБО), а також обрати основну СБО для подальшого дослідження;
- визначити стратегічну зону господарювання (СЗГ) та провести аналіз доцільності функціонувати на конкретних зонах;
- дослідити життєвий цикл підприємства і вказати на можливі базові стратегії розвитку фірми і розвитку її СБО, вказати при яких сценаріях вони можливі;
- вказати на наявність або відсутність елементів стратегічного управління на об'єкті дослідження;
- оцінити повну і коротку місії підприємства;
- визначити поточну генеральну стратегічну мету підприємства і побудувати «дерево цілей» методом забезпечуючих умов;
- дати характеристику організаційної структури управління підприємством, його кадрового складу, функціональних обов'язків підрозділів і т. п.

Особливу увагу необхідно приділити основним економічним показникам діяльності підприємства, які включають фінансові результати, показники ділової активності, ефективності використання ресурсів у динаміці (Додаток Ж).

◆ У третьому розділі необхідно провести **стратегічну оцінку середовища господарювання та стратегічний аналіз підприємства**.

Підпункт перший третього пункту плану: **Оцінка зовнішнього середовища підприємства.**

Необхідно провести дослідження чинників зовнішнього середовища прямого і непрямого впливу. Необхідно мати на увазі, що всі чинники вибираються, формулюються і розглядаються тільки через призму необхідності їх врахування: А) саме для досліджуваного підприємства; Б) з урахуванням мети даної курсової роботи. Тобто можна використовувати усі відомі методичні інструментарії, але зробити акцент на обраній темі роботи. Результатом аналізу зовнішнього середовища повинно стати виділення загроз та можливостей підприємства.

Підпункт другий третього пункту плану: **Аналіз і діагностика внутрішнього середовища підприємства або аналіз об'єкту дослідження** (наприклад, оцінка стану трудових ресурсів підприємства; аналіз ресурсного потенціалу тощо).

Аналіз і діагностику внутрішнього середовища підприємства слід проводити в наступній послідовності: 1) характеристика внутрішнього середовища у вигляді таблиці з основними сформованими автором показниками за всіма функціональними сферами у динаміці за два-три роки; 2) економічний і фінансовий аналіз результатів господарської діяльності підприємства; 3) аналіз успішності реалізації сфер за SNW- підходом; 4) аналіз відповідності стратегічного потенціалу підприємства вибраним раніше стратегіям. Результатом оцінки стану внутрішнього середовища повинно бути виділення сильних та слабких сторін підприємства.

Перелік аналітичних показників, період аналізу, його форми та методи, а також склад та особливості застосування матричного інструментарію визначаються за темою дослідження та узгоджуються з керівником курсової роботи. Усі ці моменти мають знайти відображення в стратегічній та економічній постановці завдань.

Всі аналітичні розрахунки, таблиці, графіки, діаграми, повинні супроводжуватися поясненням і висновками, які дозволяють визначити сутність економічних процесів, що відбуваються на підприємстві, їх особливості, тенденції.

Узагальнюючим результатом першого і другого підпунктів повинна стати побудова стратегічного балансу і матриці SWOT- аналізу.

На основі проведеного аналізу необхідно виявити зовнішні і внутрішні *проблеми* підприємства, які заважають підприємству в досягненні його стратегічних цілей. Потім слід виділити *генеральну проблему* підприємства, яка заважає в досягненні генеральної стратегічної мети. Далі слід провести декомпозицію генеральної проблеми і побудувати «*дерево проблем*» (особливо необхідно виділити проблеми підприємства, пов'язані з вирішенням завдань згідно вибраній темі курсової роботи).

Підпункт третій третього пункту плану: Конкурентний аналіз діяльності підприємства та оцінка конкурентної ситуації в галузі.

Необхідно визначити ключові фактори успіху (КФУ) галузі. Вказати основних постачальників, споживачів та конкурентів.

Далі слід дати ранжований перелік основних конкурентів підприємства і визначити інтенсивність конкуренції в галузі за відомими методиками. В кінці пункту треба зробити висновки про силу конкуренції та перспективу її зміни в галузі та СЗГ.

Також у даному пункті слід визначити конкурентні переваги і конкурентоспроможність підприємства та продукції. Рекомендується використання: методу бенчмаркінга, методу ланцюжка цінностей, визначення КФУ підприємства по методиці Р.Гранта, розрахункові методи і т. п. В кінці пункту треба зробити висновок про перспективи підприємства на підставі його конкурентоспроможності, що склалася, та потенційної. При цьому слід врахувати, що даний інструментарій повинен бути застосований як на рівні аналізу конкурентоспроможності підприємства, так і у напрямі розкриття теми курсової роботи. Особливу увагу необхідно звернути при

виділені факторів, за якими оцінюється конкурентоспроможність підприємства на тему курсової роботи.

Конкурентний аналіз може бути проведений у межах діагностики як внутрішнього, так і зовнішнього середовища без виділення у окремий підпункт

Обсяг третього розділу має становити 15-20 сторінок.

◆ Четвертий розділ курсової роботи має бути присвячений **розробці стратегічного портфеля** підприємства з виокремленням, поглибленням та деталізацією конкретної стратегії відповідно до обраної теми курсової роботи. Іншими словами, в цьому пункті потрібно забезпечити взаємозв'язок між загальною (базовою) стратегією підприємства із стратегією – об'єктом розробки, яка визначена в темі курсової роботи.

Підпункт перший четвертого пункту плану: **Формування основного стратегічного набору і стратегічних альтернатив.**

Спочатку слід уточнити місію підприємства та її складові елементи, якщо за результатами стратегічного аналізу це є необхідним або доцільним. Відповідно, коригування потребуватиме генеральна мета підприємства, яка також підлягатиме декомпозиції через побудову дерева цілей, проблем та рішень.

В основі формування стратегічних альтернатив та вибору перспективних стратегій підприємства та його СБО має бути застосування матричного інструментарію. Сформований стратегічний портфель підприємства може бути представлений у формі піраміди стратегій (по А.А. Томпсону і Дж. Стрікленду) або у вигляді стратегічного куба. Тобто стратегія обирається у такому порядку: базова з визначенням з альтернативною, ділові (за умови декількох СБО), функціональна. Особлива увага приділяється тому рівню стратегії, яка пов'язана з обраною темою курсової роботи. Проте незважаючи на тему, необхідно дотримуватися ієрархії.

При застосуванні матричних методів важливо обґрунтовувати та підкріплювати розрахунками вибір стратегічної позиції.

Підпункт другий четвертого пункту плану: **Розробка і оцінка стратегічного плану за основними (-им) показниками (-ом).**

Стратегічне планування повинне бути проведене за обраною темою з використанням методу «стратегічного розриву».

Метод «стратегічного розриву» інакше називається «Полеми стратегічних рішень», які можуть прийняти керівники організації або підприємства для того, щоб втілити наявні тенденції (це нижня межа поляни) в необхідному напрямі з метою досягнення необхідних параметрів розвитку підприємства (верхня межа стратегічної поляни).

Оцінку характеру стратегічного портфеля підприємства слід провести з використанням методу SPACE.

За бажанням і вибором студента при стратегічному плануванні можуть бути використані й інші методи (з обов'язковим обґрунтуванням особливостей і доцільності їх застосування). Обсяг четвертого розділу має становити 15-20 сторінок.

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ. У завершальній частині курсової роботи логічно та послідовно висловлюються теоретичні і практичні висновки та пропозиції, до яких прийшов студент в результаті проведеного дослідження. Вони повинні бути короткими і чіткими, такими, що дають повне уявлення про зміст, значущість, обґрунтованість і ефективність розробок. Пишуться вони у тезовій формі (можна за пунктами) і повинні відображати основні висновки з теорії питання, за проведенням аналізу та щодо запропонованого варіанту стратегічних рішень по конкретному об'єкту дослідження.

Обсяг висновку не повинен перевищувати 3 - 4 -х сторінок.

Після висновків формується **список використаних джерел**. Список використаних джерел складає одну з істотних частин роботи і відбиває самостійну творчу роботу студента. Приклад оформлення списку використаних джерел подано у додатку К.

Кожне включене у такий список літературне джерело має знайти відображення в рукописі курсової роботи. Якщо автор робить посилання на які-небудь запозичені факти чи цитує роботи інших авторів, то він має обов'язково вказати звідки узяті наведені матеріали. Таким чином, не слід включати в бібліографічний список ті роботи, на які немає посилань у тексті курсової роботи і які фактично не були використані.

Додатки. Допоміжні чи додаткові матеріали, що переобтяжують текст курсової роботи, поміщають у додатках, які оформлюються згідно з правилами, що описані у розділі 3 даних методичних рекомендацій.

4. ОФОРМЛЕННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Курсову роботу друкують з одного боку аркуша білого паперу формату А4 (210x297 мм) текстового редактора Word шрифтом - Times New Roman, розміру 14 з полуторним міжрядковим інтервалом. Шрифт друку повинен бути чітким з однаковою щільністю тексту, стрічка чорного кольору середньої жирності.

Обсяг курсової роботи 50-70 сторінок.

Текст курсової роботи друкують, залишаючи береги таких розмірів: лівий - не менше 20 мм, правий – не менше 10 мм, верхній – не менше 20 мм, нижній – не менше 20 мм.

Курсова робота має містити титульний аркуш, приклад оформлення якого наведено в додатку Б. Текст основної частини курсової роботи поділяють на розділи.

Заголовки структурних частин „ЗМІСТ”, „ВСТУП”, „РОЗДІЛ”, „ВИСНОВКИ”, „ДОДАТКИ”, „СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ” друкують великими літерами симетрично до тексту. Крапку в кінці заголовка не ставлять. Якщо заголовок складається з двох або більше речень, їх

розділяють крапкою. Відстань між заголовком та текстом повинна дорівнювати 1,5-2 інтервалам текстового редактора Word.

Кожну структурну частину курсової роботи починають з нової сторінки.

Нумерацію сторінок, розділів, рисунків, таблиць, формул, подають арабськими цифрами без знаку №.

Першою сторінкою курсової роботи є титульний аркуш, який включають до загальної нумерації сторінок, не проставляючи його номера. Наступні сторінки нумерують у правому верхньому куті сторінки без крапки в кінці.

Ілюстрації (схеми, графіки, карти) і таблиці слід подавати в курсовій роботі безпосередньо після тексту, де вони згадані вперше, або на наступній сторінці. Ілюстрації і таблиці, розміщені на окремих сторінках роботи, включають до загальної нумерації сторінок. Таблицю, рисунок або креслення, розміри якого більші від формату А4, враховують як одну сторінку і розміщують у відповідних місцях після згадування в тексті або додатках.

Ілюстрації мають відповідати тексту, а текст – ілюстрації. Треба уникати ілюстрацій випадкових, пов'язаних із другорядними деталями тексту. Не варто оформлювати посилання на ілюстрацію як самостійні фрази, в яких лише повторюється те, що міститься у підписі. Ілюстрації позначають словами „Рисунок” і нумерують послідовно у межах розділу, за винятком ілюстрацій, поданих у додатках. Номер ілюстрації складається з номера розділу і порядкового номера ілюстрації, між якими ставиться крапка. Після номеру йде назва ілюстрації.

Таблицю розміщують після першого згадування про неї в тексті. Звичайно таблиця складається з таких елементів: порядкового номера й тематичного заголовка, боковика, заголовків вертикальних граф (голівки), горизонтальних і вертикальних граф основної частини, тобто прографки. Усі таблиці повинні бути пронумеровані, і на кожну необхідне посилання в тексті. Слово "таблиця" у цьому випадку наводять у скороченому вигляді, знак "№" не ставлять, наприклад: “ На основі табл. 1.3 розраховується реальний потенціал системи управління підприємствами та визначається різниця в потенціалі (табл. 1.4)». У випадку повторних посилань у тексті необхідно до посилання додавати загальноприйняте скорочення від слова "дивися" – “див.”, наприклад: “Повторний аналіз (див. табл. 1.5) свідчить, що...”

Таблиці нумерують послідовно (за винятком таблиць, поданих у додатках) у межах розділу. У одному рядку поряд із відповідним заголовком таблиці розміщують напис „Таблиця” із зазначенням її номера. Номер таблиці складається з номера розділу і порядкового номера таблиці, між якими ставиться крапка, наприклад: „Таблиця 1.2” (друга таблиця першого розділу). Назву таблиці наводять через тире без крапки на кінці.

При перенесені частини таблиці на інший аркуш (сторінку) слово „Таблиця” і номер її вказують один раз справа над першою частиною таблиці, над іншими частинами пишуть слова „Продовження табл.” І

вказують номер таблиці, наприклад: „Продовження табл.1.2.”.

Формули в курсовій роботі (якщо їх більше однієї) нумерують у межах розділу. Номер формули складається з номера розділу і порядкового номера формули в розділі, між якими ставлять крапку. Нумери пишуть біля правого берега аркуша в одному рядку з відповідною формулою в круглих дужках, наприклад: (3.1) (перша формула третього розділу). При посиланнях на яку-небудь формулу її номер ставлять точно в тій же графічній формі, що і після формули, тобто арабськими цифрами в круглих дужках. Наприклад: у формулі (3.1); з рівняння (3.4) впливає...

Формули звичайно мають у своєму розпорядженні окремі рядки посередині аркуша. Найбільш важливі формули і громіздкі формули, що містять знаки підсумовування, добутку, диференціювання, інтегрування, розташовують на окремих рядках. Невеликі й нескладні формули, що не мають самостійного значення, розміщують усередині рядків тексту.

Посилання на джерела наводять у квадратних дужках безпосередньої після тексту, який було запозичений з даного джерела. При посиланні на періодичне видання наводять лише його порядковий номер у списку використаних джерел, при посиланні на книгу вказують також номер сторінки.

Список використаних джерел містить бібліографічні описи використаних джерел і розміщується після висновків. Такий список складає одну з істотних частин курсової роботи, що відбиває самостійну творчу роботу її автора, і тому дозволяє зробити висновки про ступінь фундаментальності проведеного дослідження. Приклад оформлення списку використаних джерел наведений в Додатку Д. Бібліографічний апарат курсової роботи представлений бібліографічним списком і бібліографічними посиланнями, що оформляються відповідно до ГОСТ 7.1-84, ДСТУ 3582-97, ГОСТ 7.12-93. До бібліографічного списку не включаються ті джерела, на які немає посилань в основному тексті і які фактично не були використані студентом. Не включаються також енциклопедії, довідники, науково-популярні видання.

При оформленні списку використаних джерел використовується алфавітний спосіб угруповання літературних джерел. Алфавітний спосіб угруповання літературних джерел характерний тим, що прізвища авторів і заголовки (якщо автор не зазначений) розміщені за алфавітом. Не варто в одному списку змішувати різні алфавіти. Іноземні джерела звичайно розміщують за алфавітом після переліку всіх джерел мовою курсової роботи.

5. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Оформлена курсова робота підписується студентом із зазначенням дати завершення роботи і передається на перевірку керівнику курсової роботи.

Оцінювання курсової роботи здійснюється за критеріями, поданими у таблиці 2.

Таблиця 2 – Шкала оцінювання курсової роботи

Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за бальною шкалою	Оцінка за національною шкалою
A	90 – 100	5 (відмінно)
B	80 – 89	4 (добре)
C	75 – 79	
D	70 – 74	3 (задовільно)
E	60 – 69	
FX	35 – 59	2 (незадовільно)
F	0 – 34	

Якість виконання курсової роботи та відповіді студента на захисті максимально оцінюються у 60 та 40 балів відповідно (табл. 3).

Таблиця 3 - Розподіл балів за виконання та захист курсової роботи

Виконання курсової роботи	Захист роботи	Загальна оцінка
до 60 балів	до 40 балів	до 100 балів

Оцінювання якості виконання курсової роботи здійснюється згідно критеріїв, наведених у таблиці 4.

Таблиця 4 - Шкала оцінювання якості курсової роботи

Бали	Критерії оцінювання
54-60	В роботі повно та послідовно розкрито зміст теми, творчо, самостійно досліджено проблеми, проаналізовано широке коло фактичних даних та матеріалів за останні роки. Висновки повні та обґрунтовані. Повністю дотримано вимоги до оформлення. Курсова робота виконувалася згідно графіку.
48-53	В роботі зміст розкрито на достатньо високому творчому рівні, змістовно розглянуто окремі питання плану, зібрано та проаналізовано фактичний матеріал за останні роки. Висновки повні та обґрунтовані. Однак в роботі мають місце окремі неточності, незначні помилки, недоліки в оформленні. Курсова робота виконувалася згідно графіку.
45-47	В роботі зміст розкрито на достатньо високому творчому рівні, досить змістовно розглянуто окремі питання плану, зібрано та проаналізовано фактичний матеріал за останні роки. Висновки досить повні та обґрунтовані. В роботі мають місце окремі неточності, незначні помилки, недоліки в оформленні. Курсова робота виконувалася з незначними відхиленнями від графіку.
42-44	В роботі в основному правильно, але недостатньо повно розкрито зміст основних питань, відсутня належна глибина аналізу теоретичного та фактичного матеріалу, роботі притаманні окремі стилістичні та

	граматичні помилки, є порушення щодо оформлення курсової роботи. Курсова робота виконана із запізненням.
36-41	В роботі зміст розкрито не досить повно, не досить обґрунтовані власні висновки, не було використано джерела інформації за останні роки. Висновки не досить повні, відсутні рекомендації. Є значні зауваження до оформлення. Курсова робота виконана із значним запізненням.
21-35	В роботі допущено суттєві помилки у викладенні програмного матеріалу, використано доволі вузьке коло літературних джерел, практично не наводяться фактичні та статистичні данні, немає їх аналізу. Оформлення не відповідає вимогам. Курсова робота виконана із значним запізненням.
0-20	Курсова робота виконана із значним запізненням та не відповідає висунутим вимогам.

Захист роботи. Допущена до захисту робота захищається студентами в строки, встановлені розпорядженням директора навчально-наукового інституту відповідно до навчальних планів і графіків. Захищають курсову роботу перед комісією в складі керівника роботи і членів комісії (викладачів кафедри, які здійснюють керівництво курсовими роботами з даної дисципліни).

Оцінювання захисту виконання курсової роботи здійснюється згідно критеріїв, наведених у таблиці 5.

Таблиця 5 - Шкала оцінювання захисту курсової роботи

Кількість балів	Критерії оцінювання
36-40	Під час захисту давались правильні, чіткі та конкретні відповіді на більш, ніж 90% запитань.
32-35	Студент правильно відповів на 80-90% питань.
30-31	Студент відповів на 75% питань, був не в усьому послідовним.
28-29	Відповіді під час захисту були не завжди правильними. В цілому студент відповів на 70-74% запитань.
24-27	Студент відповів на 60-69% питань, був не послідовним у відповідях.
14-23	Студент відповів на 20-60% запитань. Відповіді нечіткі та непослідовні.
0-13	Під час захисту не виділено головні моменти теми, давались невірні відповіді на запитання.

Оцінка із захисту курсової роботи виставляється за узгодженням членів комісії.

Студент, який не представив курсову роботу або отримав при захисті оцінку “незадовільно”, до здачі екзамену з дисципліни не допускається і повинен в установленій термін з урахуванням зауважень і рекомендацій комісії повторно захищати роботу. Оцінка, що визначена комісією, є остаточною.

При написанні курсової роботи неминучі труднощі й помилки, які студент долає за допомогою керівника курсової роботи. Однак є ряд типових недоліків, яких можна уникнути.

Недоліки курсових робіт, що найбільш розповсюджені:

- відсутність обґрунтування цілей і завдань курсової роботи;
- використання застарілих джерел і неактуальної інформації;
- незбалансований план;
- відсутність висновків до розділів;
- відсутність зв'язку між змістом роботи та загальними висновками;
- публіцистичний стиль викладання матеріалу;
- відсутність економічного обґрунтування;
- відсутність графічних ілюстрацій;
- відсутність зв'язку між змістом роботи й матеріалами, розміщеними в додатках;
- відсутність зв'язку між змістом роботи та бібліографічним списком;
- неправильне оформлення списку літератури.

Найкращі курсові роботи можуть бути рекомендованими до участі в конкурсах студентських наукових робіт, студентських наукових конференціях.

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Березін О.В. Стратегія підприємства: навч посіб – К.Е Ліра – К, 2010.– 224 с.
2. Немцов В.Д., Довгань Л.С. Стратегічний менеджмент. Навч. посібн. НТУУ КПІ. - К.: ТОВ "ЕксОб". 2008. -560 с.
3. Герасимчук В.Г. Стратегічне управління підприємством. Графічне модулювання: Навч. посіб. - К.: КНЕУ, 2006. - 360 с.
4. Гордієнко П.Л., Дідковська Л.Г., Яшкіна Н.В. Стратегічний аналіз: Навч. посібник. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К.: Алерта, 2011. – 478 с.
5. Горемыкин В.А., Богомолов О.А. Экономическая стратегия предприятия. Учебник. - М.: МИД "ФИЛИНЪ", Рилант, 2010. - 506 с.
6. Экономическая стратегия фирмы: Учебное пособие. Под ред Градова А.П.. -Спб: Спец.лит. 2010.-410 с.
7. Шершньова З.Э., Оборська С.В., Ратушний Ю.М. Стратегічне управління: Навч.-метод, посібник для самост. вивч. дисц. - К.: КНЕУ, 2012. - -232 с.
8. Шершньова З.Э., Оборська С.В. Стратегічне управління: Навч. посібник -К.:КНЕУ, 2010.-384 с.

9. Клівець В.П. Стратегія підприємства: Навч. посіб.-К.: Академвидав,2007.-320 с.

10. Ковтун О. І. Стратегія підприємства: Навч.посібник. – Львів: «Новий Світ – 2000». – 2006. – 388 с.

Допоміжна

1. Аакер Д. А. Бизнес-стратегия: от изучения рыночной среды до выработки беспроблемных решений / Дэвид А. Аакер; [пер. с англ.]. – М.: Эксмо, 2007. – 464 с.

2. Важинський Ф. Управління в умовах стратегічних невизначеностей основні методи і засоби. //Регіональна економіка. -2012. - №2. -С.147-150.

3. Виханский О.С. Стратегическое управление: Учеб. - 2-е изд., перераб. и доп. - М: Гардарики 2005. - 296 с.

4. Володькина МВ. Стратегический менеджмент: Учебное пособие - К.: Знання Прес, 2006.

5. Дятлов А. Н. Общий менеджмент: Концепции и комментарии: Учебник / А.Н. Дятлов, М. В. Плотников, И. А. Мутовин. – М.: Альпина Бизнес Букс, 2007. – 400 с.

6. Евланов Л.Г., Кутузов В. А. Экспертные оценки в управлении. - М.: Экономика, 2009.

7. Елиферов В.Г., репин В.В. Бизнес-процессы: Регламентация и управление: Учебник. – М.: ИНФРА-М, 2009. – 319 с.

8. Забелин П.В. Основы стратегического управления: Учеб. пособие. -2-е изд. - М.: Информ. - внедр. центр "Маркетинг, 2008. - 195 с.

9. Идрисов А.Б., Картышев СВ., Постников А.В. Стратегическое планирование и анализ эффективности инвестиций. -.М: Информ. - издательский дом "Филинь", 2006.

10. Карлоф Б. Деловая стратегия: концепция, содержание, символы: Пер. с англ. - М.: Экономика. 2011.

11. Козлова О.И. и др. Оценка конкурентоспособности предприятия. - М.: ОА "АРГО", 2010.

12. Лунев В.Л. Тактика и стратегия управления фирмой: Учебн. пособие.- М.: Финпресс, 2007.

13. Маляренко ТА. Стратегическое планирование конкурентоспособности продукции: Дис. на соиск. уч. ст. к.э.н. (80.06.02-Предпринимательство. менеджмент и маркетинг)/ Науч. рук. Чумаченко Н Г : ДГКИ. -Донецк, 2008. -225 с.

14. Наливайко А.П. Теорія стратегії підприємства. Сучасний стан та напрямки розвитку: Монографія. -К.:КНЕУ, 2010.-227 с.

15. SWOT - аналіз - основа формування маркетингових стратегій підприємства: Навч. посіб. для вищ. навч. закл. /ДонГУНТ ім. МТуган-Барановського: під ред. Л.В.Балабанової. - Донецьк. 2008. - 180 с. -Література: с. 177-180.

16. Стратегический менеджмент / Под ред А. Н. Петрова. – СПб: Питер, 2009. – 496 с.

Інформаційні ресурси

1. <http://www.mms.gov.ua>
2. <http://www.molod-kredit.gov.ua>
3. <http://dss.visti.net/cgi-bin/val.sh>
4. <http://fpu.org.ua/>

ДОДАТКИ

ГРАФІК ВИКОНАННЯ

курсової роботи з дисципліни «Стратегія підприємства»
студента (-ки) групи _____ курсу _____
(група) (П.І.Б.)

№ пп	Вид робіт	Строки виконання	Відмітка про виконання	Підпис керівника
1	Вибір теми курсової роботи	1-й тиждень		
2	Складання попереднього плану курсової роботи	2-й тиждень		
3	Добір літературних джерел та практичного матеріалу	3-й тиждень		
4	Корегування плану курсової роботи (у випадку необхідності)	3-й тиждень		
5	Написання і надання на перевірку першого розділу	4, 5-й тижні		
6	Написання і надання на перевірку другого розділу	6, 7-й тижні		
7	Написання і надання на перевірку третього розділу	6,7-й тижні		
8	Написання і надання на перевірку третього розділу	8, 9-й тижні		
9	Написання і надання на перевірку третього розділу	8, 9-й тижні		
10	Написання і надання на перевірку вступу та висновків	10 - й тиждень		
11	Оформлення курсової роботи згідно з вимогами та подання до захисту	11-й тиждень		
12	Захист курсової роботи	13-й тиждень		

Керівник курсової роботи:

к.е.н., доцент

_____ (підпис)

_____ (П.І.Б.)

Студент (-ка) гр. _____

_____ (підпис)

_____ (П.І.Б.)

ТЕМАТИКА КУРСОВИХ РОБІТ
з дисципліни «Стратегія підприємства»

1. Розробка стратегічного набору підприємства в умовах невизначенності
2. Сучасні моделі та методи стратегічного планування
3. Прибутковість як головна стратегічна мета підприємства
4. Формування економічної стратегії підприємства
5. Стратегічне планування – як основа стратегічного управління підприємством
6. Розробка стратегії антикризового управління підприємством
7. Конкурентна стратегія малих підприємств
8. Розробка стратегічних альтернатив для багатопрофільних підприємств
9. Формування цінової стратегії підприємства
10. Стратегія беззбитковості діяльності підприємства в умовах санації
11. Розробка стратегії мотивації та стимулювання персоналу підприємства
12. Формування стратегії диверсифікації підприємства в умовах мінливості ринку
13. Формування фінансової стратегії підприємства, як складової фінансової політики підприємства
14. Розробка операційної стратегії підприємства в умовах конкуренції
15. Стратегія взаємодії підприємства з зовнішнім середовищем
16. Стратегія освоєння нового виробництва, як складова інноваційної діяльності підприємства
17. Розробка стратегії освоєння нового товару (робіт, послуг)
18. Інноваційні стратегії — основа формування ефективної конкурентної позиції підприємства
19. Розробка стратегії матеріально-технічного забезпечення виробництва в умовах розвитку підприємства
20. Формування стратегії збуту товару на підприємстві в умовах розвитку ринку
21. Розробка стратегії управління якістю на підприємстві
22. Формування стратегії управління товарооборотом, як основа збутової політики підприємства
23. Сучасні методи стратегічної діагностики підприємства, як основа прийняття стратегічних рішень
24. Застосування SWOT — аналізу як основного елементу стратегічної діагностики підприємства
25. Стратегія інвестування та самоінвестування, як основа розвитку підприємства
26. Сучасні стратегії розвитку персоналу, як основний елемент стратегічного управління підприємством
27. Оцінка ефективності формування та реалізації інвестиційних стратегій підприємства
28. Розробка функціональних стратегій підприємства, проблеми їх взаємодії

29. Формування комплексної стратегії підприємства в умовах динамічного розвитку ринку
30. Стратегія освоєння нового ринку, як складова розвитку підприємства
31. Оцінка стратегічної позиції підприємства на сучасних ринках
32. Дослідження стратегічної поведінки підприємства в умовах сучасного ринку
33. Стратегічна поведінка підприємства на фондових ринках
34. Інвестиційна портфельна стратегія підприємства
35. Стратегія управління витратами на підприємстві в умовах кризи
36. Аналіз стратегічних зон господарювання підприємства в умовах глобалізації
37. Стратегія розвитку підприємства в рамках зовнішньоекономічної діяльності.
38. Формування інноваційної політики розвитку підприємства
39. Стратегія запобігання банкрутству підприємства в умовах антикризового управління
40. Розробка стратегії інвестиційної діяльності в умовах розвитку корпорацій
41. Формування стратегії цільового прибутку підприємства
42. Сучасні підходи до формування портфеля стратегій підприємства
43. Розробка стратегічних альтернатив діяльності підприємства, як основа управлінського рішення
44. Формування портфеля стратегічних альтернатив в умовах розвитку підприємства
45. Застосування матричних методів стратегічного аналізу підприємства
46. Сучасні методи формування й реалізації стратегій підприємства
47. Формування стратегії ресурсозбереження на підприємстві в умовах сталого розвитку
48. Дослідження стратегій розвитку виробничих комплексів
49. Оцінка базових конкурентних стратегій сучасного підприємства
50. Розробка конкурентних стратегій комерційних підприємств
51. Стратегічний аналіз конкурентних переваг на підприємстві
52. Конкурентна діагностика підприємства в умовах динамічного ринку
53. Комплексний аналіз конкурентоспроможності підприємства, як основа стратегічного управління
54. Аналіз конкурентоспроможності – основа ефективного розвитку підприємства
55. Стратегічний аналіз глузі, як елемент оцінки конкурентоспроможності підприємства
56. Розробка конкурентних стратегій підприємства
57. Методи та принципи формування корпоративних стратегій підприємства
58. Розробка маркетингових стратегій підприємства в умовах конкуренції
59. Формування стратегії ефективного управління персоналом в умовах розвитку підприємства
60. Аналіз стратегічного потенціалу підприємства, як складової стратегічного управління

ДОНЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ
ІМЕНІ МИХАЙЛА ТУГАН-БАРАНОВСЬКОГО

Кафедра економіки підприємства

КУРСОВА РОБОТА

з дисципліни «Стратегія підприємства»

на тему: _____

Студента (ки) _____ курсу _____ групи
спеціальності _____

_____ (прізвище та ініціали)

Керівник _____

_____ (посада, вчене звання, науковий ступінь, прізвище та ініціали)

Національна шкала _____

Кількість балів: _____ Оцінка: ECTS _____

Члени комісії _____ (підпис) _____ (прізвище та ініціали)

_____ (підпис) _____ (прізвище та ініціали)

_____ (підпис) _____ (прізвище та ініціали)

Кривий Ріг – 20__ рік

Основні показники господарської діяльності _____
за _____ роки (для промислового підприємства)

Показники	Минулий рік	Звітний рік	Зміна (+;-)	Темп зростання, %
1. Обсяг виробленої продукції, нат. од				
2. Виручка від реалізації, тис.грн:				
у поточних цінах				
у порівняних цінах				
3. Чиста виручка від реалізації, тис.грн				
4. Витрати на виробництво продукції:				
сума, тис.грн.				
рівень, у % до чистої виручки від реалізації продукції				
5. Валовий прибуток:				
сума, тис.грн.				
рівень, у % до чистої виручки від реалізації продукції				
5. Витрати на збут:				
сума, тис.грн.				
рівень, у % до чистої виручки від реалізації продукції				
5. Інші операційні доходи, тис.грн.				
6. Прибуток від операційної діяльності:				
сума, тис.грн.				
рівень, у % до чистої виручки від реалізації продукції %				
7. Результат від участі в капіталі, тис.грн.				
8. Результат від фінансової діяльності, тис.грн.				
9. Інші доходи, тис.грн.				
10. Інші витрати, тис.грн.				
11 Прибуток від звичайної діяльності до оподаткування:				
сума, тис.грн				
рівень, у % до чистої виручки від реалізації продукції %				
12. Чистий прибуток від звичайної діяльності:				
сума, тис.грн				
рівень, у % до чистої виручки від реалізації продукції %				
13.Середньооблікова чисельність, люд.				
14.Продуктивність праці, тис.грн:				
у поточних цінах				
у порівняних цінах				
15.Фонд заробітної плати:				
сума, тис.грн				
рівень, у % до чистої виручки від реалізації продукції %				
16. Середньомісячна заробітна плата 1-го працівника, грн				
17. Середньорічна вартість основних фондів, тис.грн				
18. Фондовіддача, грн				
19. Середньорічний залишок оборотних активів, тис.грн.				
20.Оборотність оборотних активів:				
у разях				
у днях				
21.Капітал підприємства, тис.грн.				
22. Рентабельність капіталу, %				

Основні показники господарської діяльності _____

за _____ роки (для торговельного підприємства)

Показники	Минулий рік	Звітний рік	Зміна (+;-)	Темп зростання, %
1. Товарооборот, тис.грн.				
у поточних цінах				
у порівняних цінах				
2. Дохід від реалізації товарів та послуг (сума реалізованої торговельної надбавки) без ПДВ:				
сума, тис.грн.				
рівень, у % до товарообороту				
3. Витрати обігу:				
сума, тис.грн.				
рівень, у % до товарообороту				
4. Прибуток від реалізації:				
сума, тис.грн.				
рівень, у % до товарообороту				
5. Інші операційні доходи, тис.грн				
6. Прибуток від операційної діяльності:				
сума, тис.грн.				
рівень, у % до товарообороту				
7. Результат від участі в капіталі, тис.грн				
8. Результат від фінансової діяльності, тис.грн				
9. Інші доходи, тис.грн				
10. Інші витрати, тис.грн				
11. Прибуток від звичайної діяльності до оподаткування:				
сума, тис.грн.				
рівень, у % до товарообороту				
12. Чистий прибуток:				
сума, тис.грн.				
рівень, у % до товарообороту				
13. Середньооблікова чисельність, чол..				
14. Продуктивність праці, тис.грн:				
у поточних цінах				
у порівняних цінах				
15. Середньомісячна заробітна плата 1-го працівника, грн				
16. Середньорічна вартість основних фондів, тис.грн.				
17. Фондовіддача, грн				
18. Середньорічний залишок оборотних активів, тис.грн				
19. Оборотність оборотних активів:				
у разях				
у днях				
20. Капітал підприємства, тис.грн.				
21. Рентабельність капіталу, %				
22. Торгова площа, м ²				
23. Товарооборот на 1 м ² , тис.грн/м ²				

Приклад оформлення списку використаних джерел

Характеристика джерела	Приклад оформлення
1	2
Монографії: один, два або три автори	Сімонок, В.П. Семантико-функціональний аналіз іншомовної лексики в сучасній українській мовній картині світу [Текст] / Нац. юрид. акад. України ; В.П. Сімонок. - Х. : Основа, 2000. – 331 с. - с. – Бібліогр.: с. 291-329. - ISBN 5-201-14433-0.
	Василенко, М.В. Теорія коливань [Текст] : навч. посіб. / М.В. Василенко. - К. : Вища шк., 1992. – 430 с. - ISBN 5-8071-0087.
	Отраслевые проблемы текстильной промышленности: причины и пути решения [Текст] : (монография) / Р.Р. Ларина, О.Е. Ройтман ; Донец. гос. акад. упр. – Севастополь : Изд. предприятие "Вебер"; Донецк : [Б.и.], 2002. - 131 с.: ил., табл. - Библиогр. с: 121-124. - ISBN 5-7975-0223-2.
	Костіна, Н.І. Моделювання фінансів [Текст] / Н.І. Костіна, А.А. Алексєєв, П.В. Мельник ; Держ. податк. адмін. України, Акад. держ. податк. служби України. - Ірпінь: Акад. ДПС України, 2002. - 224 с.: іл., табл. - Бібліогр.: с. 217-222. - ISBN 5-7975-0223-2
Більше трьох авторів	Оплата праці в сільськогосподарському виробництві [Текст] / М-во аграр. політики України, Наук.-дослідю центр нормативів праці ; Ю.Я. Лузан [та ін.]. - К.: Центр "Агропромпраця", 2000. - 462, [1] с: іл., табл. – ISBN 985-456-294-8.
Багатотомні видання	История русской литературы [Текст] : В 4 т. / АН СССР, Ин-т рус. лит. (Пушкин. дом). - М.: [Б.и.], 1982. - Т.3 : Расцвет реализма. - 876 с. - ISBN 5-85647-056-7.
	Інтелектуальна власність в Україні: правові засади та практика [Текст]: у 4 т. / Акад. прав. наук України, Держ. патент відомство України, Держ. агентство України з авт. і суміж. прав ; за заг. ред. О.Д. Святоцького. - К.: Вид. Дім "Ін Юре", 1999. - Т. 1-4. - ISBN 5-89735-019-1(в пер.).
Перекладні видання	Гайек, Ф.А. Право, законодавство і свобода. Нове визначення ліберальних принципів справедливості і політичної економії [Текст] / пер. з англ. В. Дмитрук - К.: Аквілон-Прес, 2000. - 447 с. - ISBN 5-300-02821-5.
Довідники	Шишков, М.М. США. Марочник сталей и сплавов ведущих промышленных стран мира [Текст] : [справочник] / М.М. Шишков, А.М. Шишков. – Донецк : 000 "Юго-Восток", 2002. - 234 с.: ил.,табл.- – ISBN 5-900835-09-X (в пер.).
Словники	Библиотечное дело [Текст] : терминолог. слов. / сост.: И.М. Сусллова, Л.Н. Уланова. - 2-е изд. - М. : Книга, 1986. - 224 с.- ISBN 5-93196-091-0.
Законодавчі, нормативні акти	Господарський процесуальний кодекс України [Текст] : офіц.текст із змін, станом на 1 лип. 2002 р. / М-во юстиції України. - К.: Вид. дім "Ін Юре", 2002. - 129 с. - (Кодекси України). - ISBN 5-85572-122-3.
Стандарти	ГОСТ 7.1-84. СИБИБД. Библиографическое описание документа. Общие требования и правила составления [Текст]. - Взамен ГОСТ 7.1-76 ; Введ. 01.01.86. - М. : Изд-во стандартов, 1984. - 77 с.

1	2
Збірники наукових праць	Вопросы инженерной сейсмологии [Текст] : сб. науч. тр. / Рос. акад. наук, Ин-т физики Земли. - М. : Наука, 2001. - ISSN 0203-9478.
Депоновані наукові праці	Меликов, А.З. Обзор аналитических методов расчета и оптимизации мультиресурсных систем обслуживания [Текст] / А.З. Меликов, С.Н. Константинов ; Науч.-произв. корпорация "Киев. ин-т автоматики". - К., 1996. - 44 с. - Деп. в ГНТБ Украины 11.11.96, № 2210 - Ук96. - Реф. в: Автоматизация производственных процессов. - 1996. -№ 2.
Складові частини: Книги	Литвин, В.М. Акт проголошення незалежності України [Текст] / В.М. Литвин // Енциклопедія історії України. - К., 2003. - Т. 1 : А-В. - С. 57-58.
Збірника	Двинянинова, Г. С. Комплимент: Коммуникативный статус или стратегия в дискурсе [Текст] / Г. С. Двинянинова // Социальная власть языка : сб. науч. тр. / Воронеж. межрегион. ин-т обществ. наук, Воронеж. гос. ун-т, Фак. романо-герман. истории. – Воронеж, 2001. – С. 101–106. – Библиогр.: с. 105–106. Василенко, Н.С. Громадсько-політична та культурно-освітня діяльність І.М. Труби // Питання історії України. Історико-культурні аспекти : зб. наук. праць. - Дніпропетровськ, 1993. - С. 72-79.
Журналу	Боголюбов, А. Н. О вещественных резонансах в волноводе с неоднородным заполнением [Текст] / А. Н. Боголюбов, А. Л. Делицын, М. Д. Малых // Вестн. Моск. ун-та. Сер. 3, Физика. Астрономия. – 2001. – № 5. – С. 23–25. – Библиогр.: с. 25.
тези доповідей	Литвин, В.М. Втрати України в Другій світовій війні [Текст] / В.М. Литвин // Українська історична наука на сучасному етапі розвитку : II міжнар. наук. конгрес укр. істориків, м. Кам'янець-Подільський, 17-18 верес. 2003 р. : тези доп. - Кам'янець-Подільський ; К. ; Нью-Йорк ; Острог, 2005. - Т. 1. - С. 23-36.
Дисертації	Петров, П.П. Активність молодих зірок сонячної маси [Текст] : дис. ... докт. фіз.-мат. наук : 01.03.02 : захищена 09.12.2005 : затв. 09.03.2006 / П.П. Петров. - К., 2005. - 276 с : іл. - Бібліогр.: с.240-276. Белозеров, И. В. Религиозная политика Золотой Орды на Руси в XIII–XIV вв. [Текст] : дис. ... канд. ист. наук : 07.00.02 : захищена 22.01.02 : утв. 15.07.02 / Белозеров Иван Валентинович. – М., 2002. – 215 с. – Библиогр.: с. 202–213. – 04200201565.
Автореферати дисертацій	Петров, П.П. Активність молодих зірок сонячної маси [Текст] : автореф. дис. ... докт. фіз.-мат. наук / П.П. Петров ; Головна астроном. обсерваторія НАНУ. - К., 2005.- 35 с.
Посібники	Система оперативного управління підприємством "СгоозВее XXI". Версія 3.30 : рук. користувача. Ч. 5, гл. 9 : Підсистема учета производства / сост. С. Беслик. – Днепропетровск : Арт-Прес, 2002. - 186 с. : ил.,табл. – ISBN ... Агафонова, Н. Н. Гражданское право [Текст] : учеб. пособие для вузов / Н. Н. Агафонова, Т. В. Богачева, Л. И. Глушкова ; под. общ. ред. А. Г. Калпина ; авт. вступ. ст. Н. Н. Поливаев ; М-во общ. и проф. образования РФ, Моск. гос. юрид. акад. – Изд. 2-е, перераб. и доп. – М. : Юристъ, 2002. – 542 с. – (Institutiones ; т. 221). – Библиогр.: с. 530–540. – ISBN 5-7975-0223-2 (в пер.).

1	2
Звіт про НДР	Формирование генетической структуры стада [Текст] : отчет о НИР (промежуточ.) : 42-44 / Всерос. науч.-исслед. ин-т животноводства ; рук. Попов В. А. ; исполн.: Алешин Г. П. [и др.]. – М., 2001. – 75 с. – Библиогр.: с. 72–74. – № ГР 01840051145. – Инв. № 04534333943.
Авторські свідоцтва	А. С. 1007970 СССР, МКИ ³ В 25 J 15/00. Устройство для захвата неориентированных деталей типа валов [Текст] / В. С. Ваулин, В. Г. Кемайкин (СССР). – № 3360585/25–08 ; заявл. 23.11.81 ; опубл. 30.03.83, Бюл. № 12. – 2 с. : ил.
Патенти	Пат. 2187888 Российская Федерация, МПК ⁷ Н 04 В 1/38, Н 04 J 13/00. Приемопередающее устройство [Текст] / Чугаева В. И. ; заявитель и патентообладатель Воронеж. науч.-исслед. ин-т связи. – № 2000131736/09 ; заявл. 18.12.00 ; опубл. 20.08.02, Бюл. № 23 (П ч.). – 3 с. : ил.
Каталоги	Машина специальная листогибочная ИО 217М [Текст] : листок-каталог : разработчик и изготовитель Кемер. з-д электромонтаж. изделий. – М., 2002. – 3 л. ; 20 см. – 350 экз.
Електронний ресурс	<p>Розподіл населення найбільш численних національностей за статтю та віком, шлюбним станом, мовними ознаками та рівнем освіти [Електронний ресурс] : за даними Всеукр. перепису населення 2001 р. / Держ. ком. статистики України; ред. О.Г. Осауленко. - Електрон. текстові дані (120 Мб). - К.: CD-вид-во "Інфодиск", 2004. - 1 електрон. опт. диск (СО-КОМ) : цв; 12 см. - (Всеукр. перепис населення, 2001). - Систем. вимоги : Pentium-266; 32 Мб RAM; CD-ROM Windows 98/2000/ІТ/XP. - Заголовок з титул. екрану.</p> <p>Спадщина [Електронний ресурс] : Альм. Українознав. Самвидав. 1988-2000 рр. Вип. 1-4 / ред. альм. М.І. Жарких. –Електрон. текстові дані (150 Мб). - К. : Корона тор, 2005. - 1 електрон., опт. диск (CD-ROM) : цв; 12 см. – Систем. вимоги: Windows 95/98/ME//ІMT4/ 2000/XP. Асгооai Reасіег. - Заголовок з титул. екрану.</p> <p>Бібліотека і доступність інформації у сучасному світі: електронні ресурси науки, культурі та освіті [Електронний ресурс] : (підсумки 10-ї міжнар. конф. "Крим-2003") / Л.Й. Костенко, А.О. Чекмарьов, А.Г. Бровкін, І.А. Павлуша. - Електрон. текстовые данные (30 Мб) // Бібл. Вісн. - 2003. - № 4. - С. 43. - Режим доступу : <http://www.pbiv.gov.ua/ariic1ez/2003/03k1inko.htm>.</p> <p>Форум [Електронний ресурс] : електрон. інформ. бюл. - Електрон. текстовые данные (34 Мб). - 2005. - № 118. - Режим доступу: <http://www.nicforum/vinnitsa/com/mail-list/1/18/htm>. - Заголовок з екрану.</p> <p>Организационно-технологические принципы сохранения машиночитаемых ресурсов автоматизированных систем [Электронный ресурс]. – Электрон. текстовые данные (28304 байт). – М.: ГПНТБ РФ, 2000. – Режим доступа: <http://www.gpntb.ru/win/inter-events/crimea2000/doc/tom1/333/Doc11/HTMLMonday,15May200014:07:02>.</p>

Навчальне видання

Лохман Наталя Володимирівна, к.е.н., доцент

Кафедра підприємництва і торгівлі

СТРАТЕГІЯ ПІДПРИЄМСТВА

**Методичні рекомендації
до виконання курсової роботи**

Зведений план 2016 р., поз. № __
Донецький національний університет економіки і торгівлі
імені Михайла Туган-Барановського

50005, Дніпропетровська обл.,
м. Кривий Ріг, вул. Островського, 16.